

Felnőttek szakmaszerzési lehetőségei a szakképzés új rendszerében

2021. január

Szakmaszerzési lehetőségek

Sokak számára ismert, hogy 2021. január 1-jétől a korábbi Országos Képzési Jegyzék szerinti képzések már nem indulnak, a folyamatban lévő képzések szakmai vizsgáit pedig legkésőbb 2022. december 31-ig kell teljesítenie a képzésben már résztvevőknek.

Az új szakképzési rendszer számos képzési lehetőséget kínál azok számára, akik versenyképes szakképzettséget, szakképesítést kívánnak szerezni. Az alábbiakban ezeket tekintjük át, és választ adunk az új képzési szerkezettel kapcsolatban gyakran felmerülő kérdésekre.

OKJ helyett: Szakmák és szakképesítések

Mi a különbség a szakmai oktatás és a szakmai képzés, a szakképzettség és a szakképesítés között?

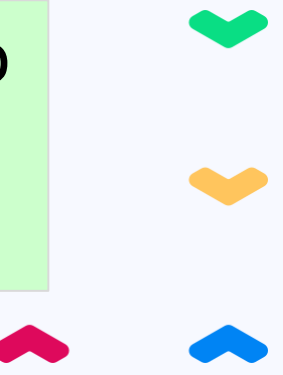
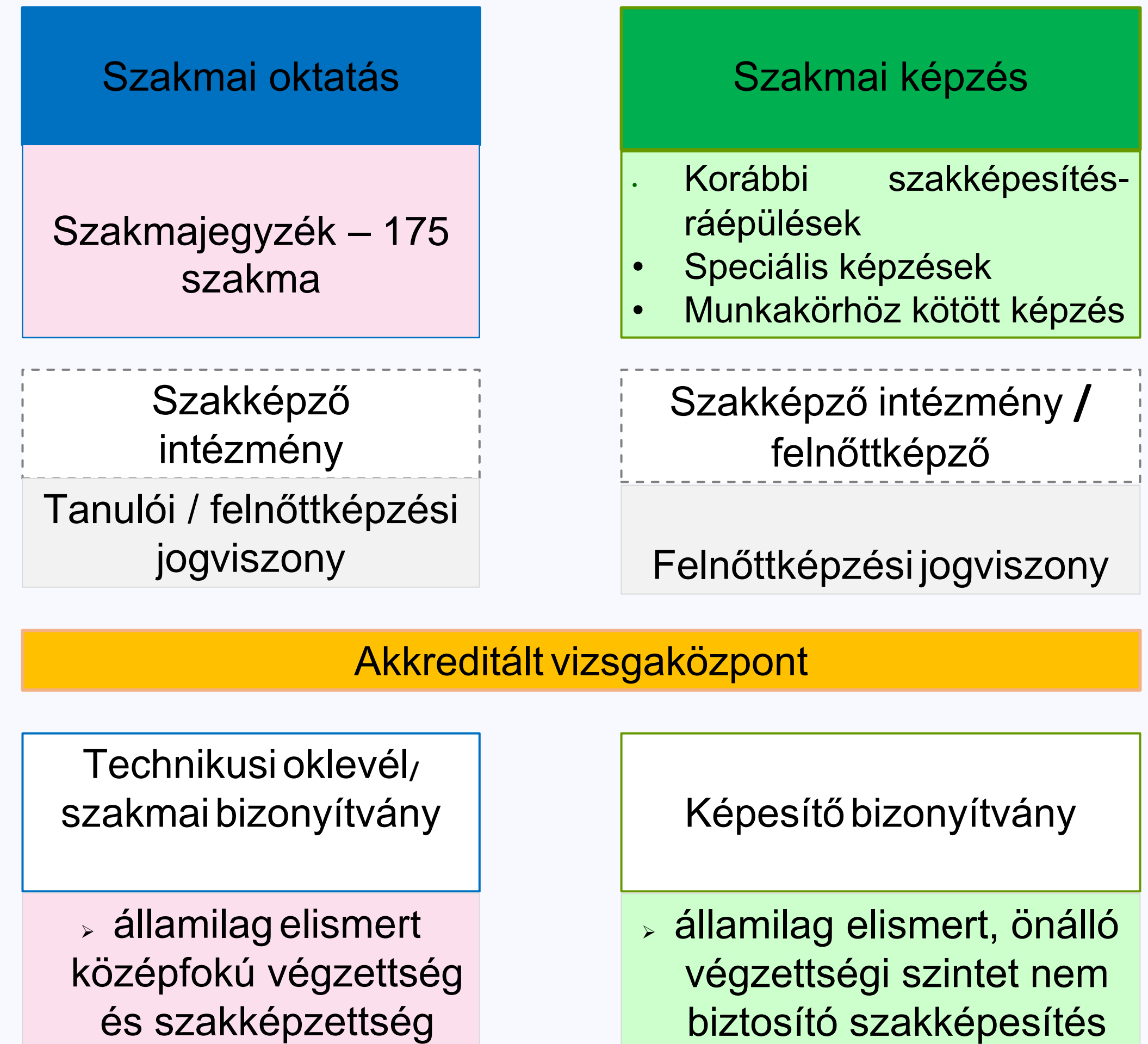
A szakképzés alapvetően két ágra osztható: a szakmai oktatásra és a szakmai képzésre.

A Szakmajegyzéken szereplő szakmák elsajátítására kizárólag szakképző intézmény által szervezhető szakmai oktatás keretében van lehetőség.

A szakmai képzések körében jelennek meg a korábbi OKJ-ben szerepelt szakképesítések, szakképesítés-ráépülések egy része, továbbá egyéb, rövidebb ciklusú, speciális tartalmú képzések. Szakmai képzést szakképző intézmény és felnőttképző is szervezhet.

Az akkreditált vizsgaközpontban teljesített szakmai vizsga technikumban és szakképző iskolában is államilag elismert középfokú végzettséget és szakképzettséget ad.

A szakmai képzést lezáró képesítő vizsga sikeres teljesítése esetén a vizsgázó államilag elismert, szakképesítést tanúsító képesítő bizonyítványt szerez.

Mi a részszakma és milyen munkakör ellátására tesz alkalmassá egy részszakma megszerzése?

A részszakmákat az eddigi OKJ-től eltérően a Szakmajegyzék már nem sorolja fel, mivel azok nem tekinthetők önálló szakmának. Az egyes szakmákhoz tartozó részszakmákat a képzési és kimeneti követelmények határozzák meg. Részszakma megszerzésére irányuló képzést szakképző intézmény és felnőttképző is indíthat. A részszakma megszerzéséről kiállított szakmai bizonyítvány államilag elismert alapfokú végzettséget és szakképesítést tanúsít és legalább egy munkakör betöltésére képesít.

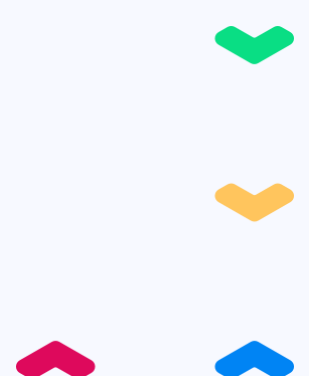

Hol található meg a korábbi OKJ-ben szerepelt szakképesítések új megfelelőit?

Az IKK szakképzési aloldalán található fordítókulcs segítségével nyomon követheti a változásokat. A rendszer választ ad arra, hogy a régi szakképesítés hogyan illeszkedik a továbbiakban az új szakképzési rendszerbe: tartalmilag beépül egy szakmába, új szakmához kapcsolódik, szakmairányként jelenik meg egy új alapszakmánál, vagy iskolai rendszerű képzésben már nem lesz elérhető. Ez utóbbiak egy része a szakmai képzések között jelenik meg.

Új ágazatok és szakmák Új ágazatok és szakmák fordítókulcsa	Mit keres?		Keresési irány cseréje	Találatok		
	RÉGI ÁGAZAT	Ágazat	Szakma	ÚJ ÁGAZAT	Ágazat	Szakma
Alapszakmák leírása Segítség a szakmaválasztásban	Mit keres iskolarendszerű képzésen belül?			Találatok iskolarendszerű képzések között		

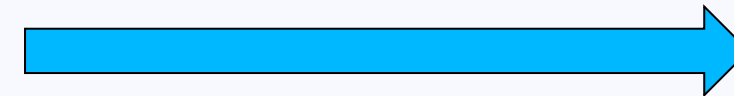

Példák

OKJ

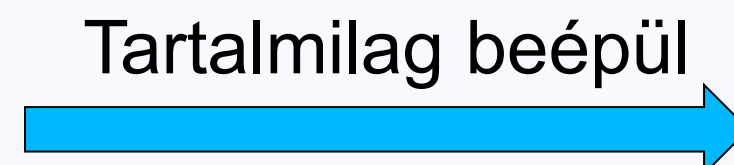
34 52 204 Villanyszerelő

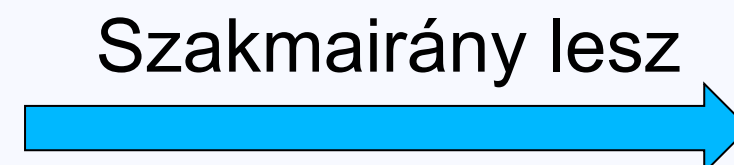
54 48 101 CAD-CAM
informatikus

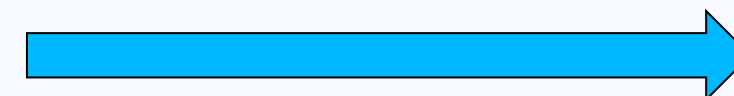
55 85 001 Hulladékgazdálkodó
szaktechnikus (ráépülés)

54 72 604 Gyógymasszőr

55 34 407 Vállalkozási
mérlegképes könyvelő
(ráépülés)

Új szakma vagy szakképesítés

407130407 Villanyszerelő

507140405 Ipari informatikai technikus

507121402
Környezetvédelmi technikus

509230309 Rehabilitációs
terapeuta – szakmairány:
Gyógymasszőr

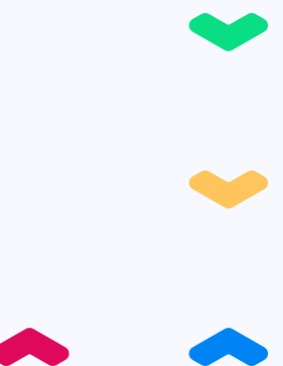
Tartalmilag a 504110901 Pénzügyi-
számviteli ügyintéző szakmához
kapcsolódik, iskolai rendszerben nem,
hanem a szakmai képzések körében lesz
elérhető

A szakmának csak egy adott szakmairánya érdekel. Mikortól kezdhetem a szakmairányt tanulni?

A szakmai oktatás ágazati alapvizsgával záruló ágazati alapoktatásból és szakirányú oktatásból áll. A szakmairány oktatása a sikeresen teljesített ágazati alapvizsgát követően a szakirányú oktatás szakaszában kezdődik. Az ágazati alapoktatásra előírt időtartam technikumban főszabályként két év, szakképző iskolában egy év, érettségi végzettséggel rendelkezők képzése esetén fél év. Ennek rövidítésére, és/vagy az ágazati alapvizsga alóli mentesülésre a korábbi tanulmányok, az előzetesen megszerzett tudás, illetve gyakorlat beszámításával van lehetőség.

Szakképző intézmény által szervezett szakmai oktatás = vissza az iskolapadba?

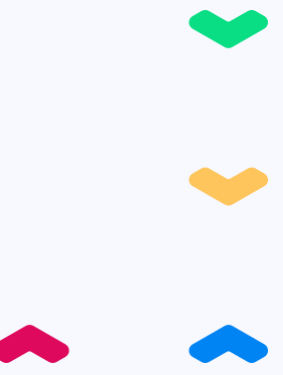
Hol tájékozódhatok a szakképző intézményekben megszerezhető szakmákról?

A szakmák listáját a Szakmajegyzék tartalmazza. A Szakmajegyzék rögzíti a képzés idejét, az egyes szakmákhoz tartozó, a tanulók által választható szakmairányokat, a szakmák Magyar Képesítési Keretrendszer és Digitális Kompetencia Keretrendszer szerinti besorolását. A szakmák leírását a honlapunkon található [szakmakártyák](#) tartalmazzák. A szakmák [képzési és kimeneti követelményei](#) honlapunkon keresztül is elérhetők.

The screenshot shows the IKK website interface. On the left is a navigation menu with the following items:

- SZAKMAKÁRTYÁK** (with a blue 'ÚJ' badge) - Szakmakártyák, nézd meg!
- Új ágazatok és szakmák** - Új ágazatok és szakmák fordítókulcsa
- Alapszakmák leírása** - Segítség a szakmaválasztásban
- Képzési és kimeneti követelmények, programtantervek** - Szakmákhoz kapcsolódó képzési és kimeneti követelmények, programtantervek
- Továbbtanulási irányok** - Új szakképzési struktúra
- Térkép** - Térképes Intézménykereső
- Szakképző intézménykereső** - Lista szerinti intézménykereső
- Kérdések és válaszok** - Válaszok a szakképzéssel kapcsolatos kérdésekre

On the right, a detailed view of the 'Bányászat és kohászat' profession is shown, featuring a photo of a yellow forklift in a mine. Below the photo, it asks 'Hány intézményben tanítják?' and displays '5 helyen' in red. Below this, another photo shows hands working on a green printed circuit board (PCB) with a soldering iron. This section is titled 'Elektronika és elektrotechnika' and also asks 'Hány intézményben tanítják?'.

Igaz-e, hogy a felnőtteknek is vissza kell ülni az iskolapadba, ha a Szakmajegyzéken szereplő szakmát kívánnak szerezni?

A Szakmajegyzéken szereplő szakmák megszerzésére kizárólag szakképző intézmény által szervezett szakmai oktatás keretében van lehetőség, ami azonban nem jelenti azt, hogy a felnőtteknek vissza kell ülni az iskolapadba. A szakmai oktatás a felnőttek esetében általában nem nappali rendszerű, rugalmas képzési formában, csökkentett időtartamban történik. A képzési idő – a korábbi tanulmányok, előzetesen megszerzett tudás vagy hasonló munkakörben megszerzett szakmai tapasztalat figyelembevételével – akár negyedére is csökkenhet. Lehetőség lesz akár az elmélet e-learninges elsajátítására is. Amennyiben a képzésben részt vevő az adott területen dolgozik, az őt foglalkoztató vállalat is részt vehet a képzésben, függetlenül attól, hogy egyébként duális képzőhelyként működik-e.

Mennyi idő alatt szerezhettek szakmát felnőttként?

A szakmai oktatás időtartamát a Szakmajegyzék határozza meg. Amennyiben a képzésben részt vevő felnőttképzési jogviszonyban áll, ez az időtartam a korábbi tanulmányok, az előzetesen megszerzett tudás, illetve gyakorlat beszámításával legfeljebb a negyedére, az óraszám legfeljebb a nappali rendszerű szakmai oktatás óraszámának negyven százalékáig csökkenthető. A beszámításról a szakképző intézmény vezetője dönt.

Hány éves korig lehet iskolai rendszerű szakmai oktatásba jelentkezni? Mi határozza meg, hogy tanulói vagy felnőttképzési jogviszonyban történik a felnőttek képzése?

A szakmai oktatásba való belépésre bármilyen életkorban lehetőség van.

Aki a beiratkozáskor 25. életévét még nem töltötte be, választása szerint akár a második szakmát is megszerezheti tanulói jogviszonyban, nappali rendszerű oktatásban. Ebben az esetben a tanuló diákigazolványra és az ehhez kapcsolódó valamennyi kedvezményre, valamint első szakma esetén szakképzési ösztöndíjra jogosult.

A 25 év felett beiratkozók szakmai oktatása felnőttképzési jogviszonyban történik.

A felnőttképzési jogviszony előnye, hogy a szakmai oktatás rugalmasabban szervezhető és a képzési idő rövidíthető az előző oldalon bemutatottak szerint.

Milyen esetben és milyen összegben jár ösztöndíj a szakképzésben résztvevő felnőtteknek?

Ösztöndíjra

- az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan
- az adott szakmára vonatkozóan a szakmai oktatásnak a Szakmajegyzékben meghatározott időtartamáig
- a szakképző intézmény nappali rendszerű szakmai oktatásában
- tanulói jogviszonyban részt vevő tanuló jogosult.

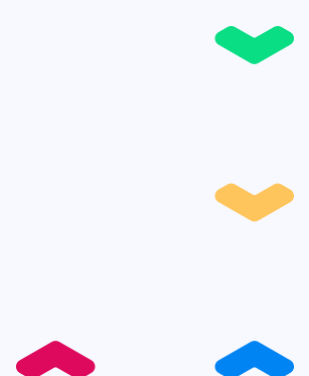
Szakirányú oktatásban szakképzési ösztöndíj annak a tanulónak jár, aki valamilyen okból nem vesz részt duális képzésben. A duális képzésben résztvevőket a szakképzési munkaszerződésben meghatározott összegű munkabér illeti meg.

Az ösztöndíj mértéke

	Technikum		Szakképző iskola	
9. évfolyam	Minimálbér 5%-a (8050 Ft/hó)		Minimálbér 10%-a (16 100 Ft/hó)	
10. évfolyam	Minimálbér 5%-a (8050 Ft/hó)		Minimálbér 5-35%-a (~10 000-50 000 Ft) tanulmányi eredménytől függően	Duális képzésben munkabér: minimálbér 60-100%-a (~96 000 – 160 000 Ft)
11. évfolyam	Minimálbér 5-35%-a (~10 000-50 000 Ft) tanulmányi eredménytől függően	Duális képzésben munkabér: minimálbér 60-100%-a (~96 000 – 160 000 Ft)	Minimálbér 5-35%-a (~10 000-50 000 Ft) tanulmányi eredménytől függően	Duális képzésben munkabér: minimálbér 60-100%-a (~96 000 – 160 000 Ft)
12. évfolyam	Minimálbér 5-35%-a (~10 000-50 000 Ft) tanulmányi eredménytől függően	Duális képzésben munkabér: minimálbér 60-100%-a (~96 000 – 160 000 Ft)	-	
13. évfolyam	Minimálbér 5-35%-a (~10 000-50 000 Ft) tanulmányi eredménytől függően	Duális képzésben munkabér: minimálbér 60-100%-a (~96 000 – 160 000 Ft)	-	
Sikeres szakmai vizsgát követően	Egyszeri pályakezdési juttatás: Minimálbér 80-180%-a (~ 150 000 – 300 000 Ft) , szakmai vizsga eredménytől függően		Egyszeri pályakezdési juttatás: Minimálbér 80-180%-a (~ 150 000 – 300 000 Ft) , szakmai vizsga eredménytől függően	

Mi a duális képzés lényege? Ki vehet részt benne?

A duális képzés olyan középfokú szakképzési forma, amely során az intézményben, illetve a munkaerő-piaci szereplőknél, vállalatoknál, cégeknél folyó szakmai oktatás párhuzamosan, egymást kiegészítve történik. Duális képzésben a szakirányú oktatást biztosító vállalatnál a tanuló gyakorlatot szerez, megismeri a vállalati kultúrát és versenyképes tudással és gyakorlattal lép a munkaerőpiacra a tanulmányai befejezése után.

A duális képzésben résztvevők a szakképzési munkaszerződésük alapján a minimálbér legalább 60 százalékának megfelelő munkabérré számíthatnak, ami az utolsó évben akár 100 százalékra is emelkedhet.

Duális szakmai oktatásban bárki, életkortól függetlenül részt vehet.

Amennyiben az adott területen a duális képzőhelyen való képzés nem biztosítható, a szakirányú oktatás a szakképző intézményben, illetve annak tanműhelyében történik. Ebben az esetben a képzésben tanulói jogviszonyban részt vevők az előző oldalakon bemutatottak szerint ösztöndíjban részesülnek.

Szakmai képzés

Hol találom meg a szakmai képzések, szakképesítések listáját?

A szakmai képzések keretében megszerezhető szakképesítések listája nem kerül jogszabályban kiadásra. A nyilvántartásba vett programkövetelménnyel rendelkező szakképesítések listája **[„Szakképesítés” aloldalunkon érhető el.](#)**

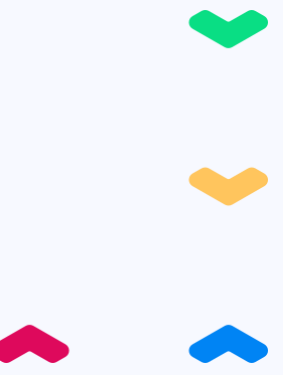
Q Keresés szakirányokban, szakképesítésekben

Információs és kommunikációs technológiák

[Információs és kommunikációs technológiák, m.n.s.](#)

- Gerinchálózati rendszerüzemeltető (10.29)
- Infokommunikációs hálózatüzemeltető (10.29)
- Infokommunikációs hozzáférési hálózatüzemeltető (10.29)
- Informatikai támogató munkatárs (10.29)
- Műsorközlő és tartalom-átviteli rendszerüzemeltető (10.29)
- Távközlési és informatikai hálózatszerelő (10.29)

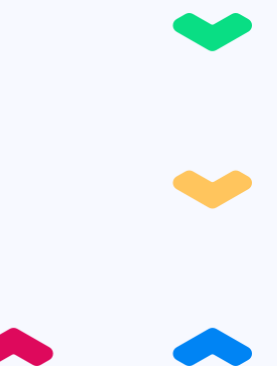
[Szoftverek és alkalmazások fejlesztése és elemzése](#)

Egyes, a korábbi OKJ szerinti szakképesítések a Szakmajegyzéken már nem szerepelnek. Ez azt jelenti, hogy a jövőben az adott munkakör betöltéséhez vagy tevékenység gyakorlásához már nem lesz szükséges a szakképesítés megléte?

Nem jelenti azt. Azt, hogy egy adott munkakör betöltéséhez vagy tevékenység gyakorlásához szükséges-e, és ha igen, milyen szakképesítés megléte, vagy adott esetben hatósági képzés elvégzése szükséges, az adott ágazati jogszabályok határozzák meg.

Hogyan tehetek eleget a jövőben egy munkakör betöltéséhez / tevékenység gyakorlásához jogszabályban előírt képesítési követelménynek, ha a Szakmajegyzéken már nem szerepel az adott szakma?

A korábbi OKJ-ben szereplő, a Szakmajegyzék szakmái között meg nem jelenő azon szakképesítések egy része, amelyek adott szakmai tevékenység, munkaterület, munkakör stb. betöltéséhez jogszabályban meghatározott képesítési követelményként szükségesek, a továbbiakban a szakmai képzések körében jelenik meg.

Amennyiben a szakmai képzés végén a képzésben részt vevő akkreditált vizsgaközpontban képesítő vizsgát tesz, államilag elismert, szakképesítést tanúsító képesítő bizonyítványt szerez, és ezzel eleget tesz az egyes szakmák gyakorlásához jogszabályban előírt képesítési követelményeknek. Emellett tervezetten lesznek olyan, eddig szakképesítés meglétéhez kötött tevékenységek, amelyek esetében a tevékenység gyakorlásához a jövőben meghatározott hatósági képzés elvégzése lesz szükséges.

A szakképzés ingyenessége

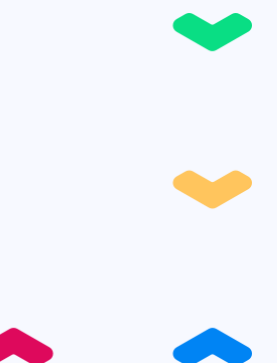
Milyen esetben ingyenes a szakképzés a felnőttek számára?

Szakmaszerzés az állam támogatásával:

- **Első szakma** – az első szakmai vizsga befejezéséig
- **Második szakma** – legfeljebb három tanéven keresztül
- **Szakmai képzésben szerzhető szakképesítés** – amennyiben a szakmai képzést szakképző intézmény szervezi – az első képesítő vizsga befejezéséig

Ezek lehetnek egymással összefüggő, egymást kiegészítő, de akár különböző területekhez tartozó képzések is. A szakképzésben való ingyenes részvétel szempontjából nem számít önálló szakma megszerzésének a munkakör magasabb színvonalon történő ellátása céljából, a meglévő részsakmát magában foglaló szakmára történő felkészítés és szakmai vizsga letétele.

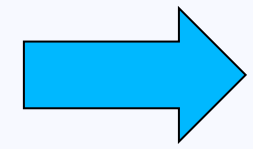
1. Példa	Szakma: Vegyész technikus
Szakmai képzés: ráépülés (Gyógyszeripari szaktechnikus)
Szakma: Fodrász
2. Példa	Szakma: Magasépítő technikus
Szakma: Ács
Szakmai képzés: Nyílászáró és árnyékolástechnikai szerelő, beépítő

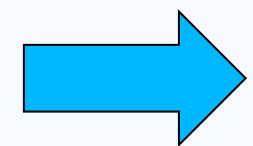
DIÁKHITEL

2021. áprilistól a szakképzésben (szakmai oktatásban vagy szakmai képzésben) való részvétel esetén is igényelhetnek diákhitelt a 18 és 55 év közöttiek:

szabad felhasználású diákhitel:

a felsőoktatási Diákhitellel azonos (jelenleg 1,99 %-os) kamatozású

képzési díjra fordítható (kötött felhasználású) diákhitel:

kamatmentes

Bővebb információ a Diákhitel Központ honlapján lesz elérhető: <https://diakhitel.hu/>

Információk, segítség a témakörben

A szakképzés új rendszerével kapcsolatban az alábbi helyeken és módon juthat további információhoz:

- <https://kormany.hu/innovacios-es-technologiai-miniszterium>
 - <https://ikk.hu/>
 - <https://www.nive.hu/>

Kérdéseit felteheti:

<https://ikk.hu/kapcsolat>